

ORG. 152-1.2024

Pani M. Sosnińska
2024-01-05

umig@jablonowopomorskie.pl

Od: Inicjatywa - Pielęgnujmy aktywność społeczną wywołaną wyborami parlamentarnymi <podnoszenie-kwalifikacji@samorząd.pl>
Wysłano: 87-330 Jabłonowo Pomorskie
Do: adresat.urzad@samorząd.pl
DW: dwnik@nik.gov.pl
Temat: Oficjalny Wniosek na mocy art. 61 i 63 Konstytucji RP w związku z art. 241 Ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego
Załączniki: Inicjatywa - Wszyscy pytajmy o sprawy publiczne 24-01.docx; Załącznik bez tytułu 00079.htm; Inicjatywa - Wszyscy pytajmy o sprawy publiczne 24-01.docx.xades; Załącznik bez tytułu 00082.htm

Kierownik Jednostki Samorządu Terytorialnego (dalej JST) - w rozumieniu art. 33 ust. 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526.)

Dane Podmiotu wnoszącego petycję znajdują się poniżej oraz w załączonym pliku sygnowanym kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do dyspozycji Ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 162, 1590) oraz przepisów art. 4 ust. 5 Ustawy o petycjach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 870)

Data dostarczenia zgodna z dyspozycją art. 61 pkt. 2 Ustawy Kodeks Cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740)

Adresatem Wniosku/Petycji* - jest Organ ujawniony w komparcji - jednoznacznie identyfikowalny za pośrednictwem adresu e-mail pod którym odebrano niniejszy wniosek/petycję. Rzeczony adres e-mail uzyskano z Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu.

W razie wątpliwości co do trybu jaki należy zastosować do naszego pisma - wnosimy o bezwzględne zastosowanie dyspozycji art. 222 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695)

Preambuła Wniosku/Petycji*:

Zdaniem Wnioskodawcy - w uzasadnionym interesie społecznym - pro publico bono - jest ciągle podtrzymywanie aktywności społecznej wywołanej minionymi wyborami parlamentarnymi. Szczególnie istotne wydaje się to - w stosunku do młodych osób, którzy z takim zaangażowaniem uczestniczyli w ostatnich wyborach.

Szczególny obowiązek w tym względzie - zdaniem wnioskodawcy - ciąży na Decydentach w Jednostkach Samorządu Terytorialnego.

Skuteczne działanie w tym względzie wymaga wiedzy z obszaru socjologii i związanej z samym procesem wyborczym w związku z uwarunkowaniami w obszarze promocji, otoczenia prawnego, kształtowania świadomości wyborców oraz promowania pozytywnych postaw społecznych.

Tymczasem jak wykazują odpowiedzi na nasze uprzednie zapytania składane w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej w ciągu ostatnich 20 lat - tematyka związana ze stałym podnoszeniem kwalifikacji w Gminach/Miastach - jest często traktowana jako coś mało istotnego, etc.

Ustawodawca natomiast - zwraca szczególną uwagę Kierowników Jednostek na ten obszar wypełniania zadań publicznych - expressis verbis sygnalizując w art. 24 ust. 2 pkt. 7 i art. 29 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych t.j. (Dz. U. z 2022 r. poz. 530) " - szereg obowiązków w tym względzie:

- inter alia:

art. 24 wzmiankowanej ustawy: „(...) Do obowiązków pracownika samorządowego należy w szczególności (...) stałe podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych (...)”

Art. 29 przedmiotowej ustawy - scilicet: "(...) 1. Pracownicy samorządowi uczestniczą w różnych formach podnoszenia wiedzy i kwalifikacji zawodowych.

2. W planach finansowych jednostek, o których mowa w art. 2, przewiduje się środki finansowe na podnoszenie wiedzy i kwalifikacji zawodowych. (...)”

Nasze analizy - potwierdzają się w tezach stawianych przez Najwyższą Izbę Kontroli. Jak kształtuje się w empirii wypełnianie zadań w tym obszarze - można wnioskować np. z protokołów pokontrolnych NIK (dostępne na stronach nik.gov.pl) - ad exemplum: LZG – 4101-016-01/2014 P/14/037 gdzie przeczytać można [m.in](#) :

„(...) Mimo obowiązku zawartego w zarządzeniu Burmistrza nie sporządzono na lata (...) pisemnych planów szkoleń wewnętrznych. Sekretarz Gminy oświadczył, że wynikało to z przeoczenia spowodowanego nawałem obowiązków. Jednocześnie poinformował, że plan szkoleń na (...) zostanie sporządzony w styczniu (...) „ (ten i inne protokoły pokontrolne w ramach podobnego schematu wniosków kontrolnych - z tego obszaru: - vide - strony WWW www.nik.gov.pl etc)

- Jak wynika z odpowiedzi na nasze pytania w przedmiocie dostępu do informacji publicznej - praktykę taką stosowało w ciągu ostatnich 10 lat - gros gmin/miast, etc

Dlatego biorąc pod uwagę powyższe, oraz uzasadniony społecznie - interes pro publico bono, wnosimy:

Osnowa Wniosku:

§1) Na mocy art. 61 Konstytucji RP, w trybie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit c Ustawy z dnia 6 września o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902 - dalej czasem pod akronimem: uoddip) - **wnosimy o udzielenie informacji publicznej - jaką kwotę - en bloc - zgodnie z art. 29 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych t.j. (Dz. U. z 2022 r. poz. 530) - Kierownik Jednostki - zabezpieczył w minionym 2023 r. w związku z podnoszeniem wiedzy i kwalifikacji zawodowych Urzędników. Wnioskodawca ma na myśli całość budżetu w tym zakresie.**

§1.1) Na mocy art. 61 Konstytucji RP, w trybie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit a (" Udobępnieniu podlega informacja (..) zamierzeniach działań władzy ustawodawczej oraz wykonawczej") Ustawy z dnia 6 września o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902) - wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie - Czy jest już wstępnie oszacowany rząd kwoty - per analogiam na **2024 r. - jeśli tak - Wnioskodawca wnosi o kwantyfikację tego wstępnego szacunku na 2024 r. ?**

Dla ułatwienia Wnioskodawca ponownie pozwala sobie przywołać przywołuje kontent **wzmiankowanej Ustawy:**

"Art. 29. 1. Pracownicy samorządowi uczestniczą w różnych formach podnoszenia wiedzy i kwalifikacji zawodowych.

2. W planach finansowych jednostek, o których mowa w art. 2, przewiduje się środki finansowe na podnoszenie wiedzy i kwalifikacji zawodowych".

§2) Na mocy art. 61 Konstytucji RP, w trybie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit a (" Udobępnieniu podlega informacja (..) zamierzeniach działań władzy ustawodawczej oraz wykonawczej") Ustawy z dnia 6 września o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902) - wnosimy o udzielenie informacji publicznej - czy przewidziano w rzeczonym budżecie środki na cele dotyczące **szkoleń Urzędników w związku ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi?** Nasze pytanie ściśle koresponduje z powyżej przedstawioną - preambułą naszego wniosku.

Notabebe - Wnioskodawcę interesuje - jak wiedza posiadana przez Urzędników może przełożyć się na jak najskuteczniejszy przekaz skierowany przede wszystkim do zaangażowania Młodych Wyborców.

Uświadczenie im, że wybory samorządowe są nie mniej ważne od parlamentarnych wymaga sporej wiedzy i skuteczności - jaką wykazali się - opiniotwórczy kandydaci w niedawnych wyborach parlamentarnych.

Oczywiście wszystko należy planować przy uwzględnieniu lokalnej specyfiki z góry zakładając realnie, że frekwencja i zaangażowanie w tym przypadku będzie - zdaniem wnioskodawcy - mniejsze (oby niewiele mniejsze), etc

§3) Wnosimy o podanie danych kontaktowych Urzędnika, który w zakresie powierzonych mu zadań i wykonywanych kompetencji nadzoruje sprawy związane z zadaniami dotyczącymi tego obszaru wypełniania zadań publicznych - sensu largo, etc - scilicet: (Imię i nazwisko, adres do korespondencji e-mail, tel. i stanowisko służbowe Urzędnika)

II - Petycja Odrębna

§2) W trybie Ustawy o petycjach (Dz.U.2018.870 tj. z dnia 2018.05.10) - biorąc pod uwagę, iż dbałość o zaangażowanie obywatelskie - w wybory samorządowe - należy z pewnością do wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji - wnosimy o:

§2.1) Wykonanie rekonesansu w obszarze związanym z potrzebą zaangażowania - za pomocą dostępnych technik związanych z kształtowaniem świadomości - Młodych Wyborców w proces zbliżających się wyborów samorządowych tak aby rozbudzone wyborami parlamentarnymi zaangażowanie społeczne - podtrzymać w jak największym stopniu . Punktem odniesienia mogą być rewelacyjne wyniki wyborów parlamentarnych - tak szeroko omawiane w mediach i wszelkie metody lege artis - możliwe do zastosowania przez Urzędników i związane z kształtowaniem lokalnej świadomości społecznej.

Plan takiego szkolenia i działań oraz kwantyfikację finansowe - z uwzględnieniem zasad uczciwej konkurencji można odszukać w szerokiej ofercie szkoleń dostępnych na rynku w sieci Internet, etc

§2.2) Zaplanowanie wdrożeń, szkoleń i audytów w tym zakresie.

Spośród ciekawych propozycji w tym względzie wydają się konferencje i szkolenia wyjazdowe - inter alia: 11-12 stycznia Krynica Zdrój, Pijalnia Główna - Konferencja i warsztaty dla Samorządów, przygotowujące do wyborów, więcej: <https://tytany.pl/assets/dmfk012024.pdf?fbclid=IwAR09nRtpHYxCU-ajlojgmjzrpyLA89YnXuBQBWzD42WwFxBTIHjakdKQ9iM>

gdzie jak piszą Organizatorzy:

„(...) Burmistrz Miasta Krynica-Zdrój oraz organizator – Gama International; z udziałem Posłów do Parlamentu Krajowego i Europejskiego, Wojewody Małopolskiego, Wojewody Mazowieckiego oraz Starostów i Radnych szczebla wojewódzkiego; mają zaszczyt zaprosić Państwa na kolejną edycję renomowanego wydarzenia Digital Media Forum 2024r., które odbędzie się w dniach 11-12 stycznia 2024r. w Krynicy-Zdrój (...)”

Oczywiście ABY NASZA PETYCJA NIE BYŁA W ŻADNYM RAZIE ŁĄCZONA Z PÓŹNIEJSZYM ewentualnym trybem zamówienia nie musimy dodawać, że jesteśmy przekonani, iż ewentualne postępowanie dot wyłonienia Usługodawców będących beneficjentem - podnoszenia kwalifikacji urzędników - **będzie prowadzone z uwzględnieniem zasad uczciwej konkurencji - i o wyborze oferenta będą decydować jedynie ustalone przez decydentów kryteria związane inter alia z aktualnym stanem prawnym, oraz racjonalnym wydatkowaniem środków publicznych.**

§2.3) Aby zachować pełną jawność i transparentność działań - wnosimy o opublikowanie treści petycji na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego (Adresata) - na podstawie art. 8 ust. 1 ww. Ustawy o petycjach - co jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na publikację wszystkich danych. Chcemy działać w pełni jawnie i transparentnie.

Petycja odrębna - dla ułatwienia i zmniejszenia biurokracji - została dołączona do niniejszego wniosku - vide - J. Borkowski (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania..., s. 668; por. także art. 12 ust. 1 komentowanej ustawy - dostępne w sieci Internet. - co jak wynika z cytowanego piśmiennictwa nie jest łączeniem trybów.

§3) Wnosimy o zwrotne potwierdzenie otrzymania niniejszego wniosku w trybie §7 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania s. i wniosków. (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2002 r. Nr 5, poz. 46) - na adres podnoszenie-kwalifikacji@samorząd.pl

§4) Wnosimy o to, aby odpowiedź w przedmiocie powyższych pytań i petycji złożonych na mocy art. 63 Konstytucji RP - w związku z art. 241 KPA, została udzielona - zwrotnie na adres podnoszenie-kwalifikacji@samorząd.pl

§5) Wniosek został sygnowany bezpiecznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do wytycznych Ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz.U.2016.1579 dnia 2016.09.29)

Wnioskodawca:

Osoba Prawna

Szulc-Efekt sp. z o. o.

Prezes Zarządu - Adam Szulc

ul. Poligonowa 1
04-051 Warszawa
nr KRS: 0000059459
Kapitał Zakładowy: 222.000,00 pln
www.gmina.pl

Dodatkowe informacje:

Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 1 Ustawy o petycjach (Dz.U.2018.870 t.j. z dnia 2018.05.10) - osobą reprezentującą Podmiot wnoszący petycję - jest Prezes Zarządu Adam Szulc

Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 5 ww. Ustawy - petycja niniejsza została złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej - a wskazanym zwrotnym adresem poczty elektronicznej jw.

Adresatem Petycji - jest Organ ujawniony w komparycji - jednoznacznie identyfikowalny za pomocą uzyskanego z Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu - adresu e-mail !

Zwyczajowy komentarz do Wniosku:

Adresat jest jednoznacznie identyfikowany - na podstawie - unikalnego adresu e-mail opublikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Jednostki i przypisanego do odnośnego Organu.

Rzeczony adres e-mail - zgodnie z dyspozycją art. 1 i 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej - stanowiąc informację pewną i potwierdzoną - jednoznacznie oznacza adresata petycji/wniosku. (Oznaczenie adresata petycji/wniosku)

Pomimo, iż w rzecznym wniosku powołujemy się na art. 241 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 , 2052) - w naszym mniemaniu - nie oznacza to, że Urząd powinien rozpatrywać niniejsze wnioski w trybie KPA - należy w tym przypadku zawsze stosować art. 222 KPA.

W opinii Wnioskodawcy Urząd powinien w zależności od dokonanej interpretacji treści pisma - procedować nasze wnioski - ad exemplum w trybie Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) lub odpowiednio Ustawy o dostępie do informacji publicznej (wynika to zazwyczaj z jego treści i powołanych podstaw prawnych) - lub stosować art. 222KPA

Zatem - wg. Wnioskodawcy niniejszy wniosek może być jedynie fakultatywnie rozpatrywany - jako optymalizacyjny w związku z art. 241 KPA.

W naszych wnioskach/petycjach często powołujemy się na wzmiankowany art. 241 KPA - scilicet: "Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności." - w sensie możliwości otwarcia procedury sanacyjnej.

Każdy Podmiot mający styczność z Gminą - ma prawo i obowiązek - usprawniać struktury administracji samorządowej i każdy Podmiot bez wyjątku ma obowiązek walczyć o lepszą przyszłość dla Polski.

Zatem pomimo formy zewnętrznej - Decydenci mogą/powinni dokonać własnej interpretacji pisma - zgodnie z brzmieniem art. 222 KPA.

Nazwa Wnioskodawca/Petycjodawca - jest dla uproszczenia stosowna jako synonim nazwy "Podmiot Wnoszący Petycję" - w rozumieniu art. 4 ust. 4 Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05)

Pozwalamy sobie również przypomnieć, że ipso iure art. 2 ust. 2 Ustawy o dostępie do informacji publicznej " (...) Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Wnioskodawca - pro forma podpisał - niniejszy wniosek - bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym (w załączeniu stosowne pliki) - choć według aktualnego orzecznictwa brak podpisu elektronicznego nie powoduje bezprzedmiotowości wniosku, stosownie do orzeczenia: Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie I OSK 1277/08. Podkreślamy jednocześnie, iż przedmiotowy wniosek traktujemy jako próbę usprawnienia organizacji działania Jednostek Administracji Publicznej - w celu lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Do wniosku dołączono plik podpisany bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zawiera on taką samą treść, jak ta która znajduje się w niniejszej wiadomości e-mail. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

Celem naszych wniosków jest - sensu largo - usprawnienie, naprawa - na miarę istniejących możliwości - funkcjonowania struktur Administracji Publicznej - głównie w Gminach/Miastach - gdzie jak wynika z naszych wniosków - stan faktyczny wymaga wszczęcia procedur sanacyjnych.

Zdaniem Wnioskodawcy - w Jednostkach Pionu Administracji Rządowej - stan faktyczny jest o wiele lepszy.

Zwracamy uwagę, że Ustawodawca do tego stopnia stara się - poszerzyć spektrum możliwości porównywania cen i wyboru różnych opcji rynkowych oraz przeciwdziałać korupcji w Administracji Publicznej - że nakazał w §6 ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, (...) (Dz. U. z dnia 20 stycznia 2011 r.) - archiwizowanie, również wszystkich niezamówionych ofert, a co dopiero petycji i wniosków optymalizacyjnych. Cieszy nas ten fakt niemiernie, przyczyni się z pewnością do większej rozwagi w wydatkowaniu środków publicznych.

Duża ilość powoływanych przepisów prawa w przedmiotowym wniosku, wiąże się z tym, że chcemy uniknąć wyjaśniania intencji i podstaw prawnych w rozmowach telefonicznych - co rzadko, ale jednak, ciągle ma miejsce w przypadku nielicznych JST.

Jeżeli JST nie zgada się z powołanymi przepisami prawa, prosimy aby zastosowano podstawy prawne akceptowane przez JST.

Dobro Petenta i jawność życia publicznego jest naszym nadrzędnym celem, dlatego staramy się również upowszechniać zapisy Ustawowe dotyczące Wnioskowania. Kwestie te Ustawodawca podkreślił i uregulował w art. 63 Konstytucji RP: "Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej." oraz w art. 54 ust. 1 Konstytucji RP "Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji."

Pamiętajmy również o przepisach zawartych inter alia: w art. 225 KPA: "§ 1. Nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi lub wniosku albo z powodu dostarczenia materiału do publikacji o znamionach skargi lub wniosku, jeżeli działał w granicach prawem dozwolonych. § 2. Organy państwowe, organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych są obowiązane przeciwdziałać hamowaniu krytyki i innym działaniom ograniczającym prawo do składania skarg i wniosków lub dostarczania informacji - do publikacji - o znamionach skargi lub wniosku."

Jeśli do przedmiotowego wniosku dołączono petycję - należy uznać, że Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 1 Ustawy o petycjach (tj. Dz.U. 2018 poz. 870) - osobą reprezentująca Podmiot wnoszący petycję - jest Prezes Zarządu wskazany w stopce

*Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 5 ww. Ustawy - petycja niniejsza została złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej - a wskazanym zwrotnym adresem poczty elektronicznej jest skrzynka poczty elektronicznej Adresata ujawniona w BIP i z BIP pozyskana przez wnioskodawcę/petycjodawcę, etc

Adresatem Petycji - jest Organ ujawniony w komparycji.

Kierownik Jednostki Samorządu Terytorialnego (dalej JST) - w rozumieniu art. 33 ust. 3 Ustawy o samorządzie gminnym Eksperti NIK piszą: "Niewielka liczba składanych wniosków o udzielenie informacji publicznej, liczba skarg złożonych do WSA, jak również liczba pozwów złożonych do sądów rejonowych, świadczą o braku zainteresowania w egzekwowaniu powszechnego prawa do informacji publicznej. Z drugiej strony, realizację tego prawa utrudniają podmioty zobowiązane do pełnej przejrzystości swojego działania, poprzez nieudostępnianie wymaganej informacji publicznej" [Protokół pokontrolny dostępny w sieci Internet: LBY-4101-09/2010]. Mamy nadzieję, zmienić powyższą ocenę, być może nasz wniosek choć w niewielkim stopniu – przyczyni się do zwiększenia tych wskaźników.

Postulujemy, ABY NASZA PETYCJA NIE BYŁA W ŻADNYM RAZIE ŁĄCZONA Z ewentualnym PÓŹNIEJSZYM jakimkolwiek trybem zamówienia nie musimy dodawać, że mamy nadzieję, iż wszelkie ewentualne postępowania będą prowadzone z uwzględnieniem zasad uczciwej konkurencji - i o wyborze oferenta będą decydować jedynie ustalone przez decydentów kryteria związane inter alia z parametrami ofert oraz ceną.

Oczywiście - wszelkie ewentualne postępowania - ogłoszone przez Jednostkę Administracji Publicznej - będące następstwem niniejszego wniosku - należy przeprowadzić zgodnie z rygorystycznymi zasadami wydatkowania środków publicznych - z uwzględnieniem stosowania zasad uczciwej konkurencji, przejrzystości i transparentności - zatem w pełni lege artis.

Ponownie sygnalizujemy, że do wniosku dołączono plik podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

* - niepotrzebne - pominąć

